

การประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ "เบญจมิตรวิชาการ" ครั้งที่ 10 The 10thBENJAMITRA Network National and International Conference

การพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน โดยใช้การศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ (Curative Education) อัมรินทร์ พันธุ์วิไล

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน, Amarin0816813185@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน โดยใช้การศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ และ เพื่อศึกษาผลการใช้แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน

การวิจัยครั้งนี้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร และการสอบถามจากกลุ่มประชากร ที่ร่วมโครงการตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 -2560 ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน จำนวน 13 คน เด็กพิเศษที่ลงทะเบียนเรียนในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน ผู้ดูแลเด็กพิเศษ จำนวน 30 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยของประชากร (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (σ)

บทนำ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน มีหน้าที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ แรกพบความพิการ ตั้งแต่อายุ 3 - 18 ปี เพื่อส่งต่อให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น จากผลการศึกษา ของอัมรินทร์ พันธุ์วิไล (2553) ที่ศึกษา เรื่อง สภาพการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2553 และพบว่า เด็กพิเศษที่มารับบริการมีพัฒนาการเรียนรู้แต่ช้า ขาดความกระตือรือร้น ไม่มีความสุขในการเรียนรู้ และขาดการดูแลสุขอนามัยส่วนบุคคล

ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน เห็นความสำคัญของการพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน โดยใช้การศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษอย่างต่อเนื่อง จึงสนใจศึกษาการพัฒนาการจัดการศึกษาที่ผ่านมา และศึกษาผลการใช้แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน อันจะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูนให้ดียิ่งขึ้น และเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนววอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน โดยใช้การศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ
2. เพื่อศึกษาผลการใช้แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน

วิธีการวิจัย

- ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ โดยมีรายละเอียดดังนี้
1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554-2561 ประกอบด้วย
 - 1.1 ครู ที่ปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน จำนวน 13 คน
 - 1.2 เด็กพิเศษ ที่ลงทะเบียนเรียนในศูนย์ฯ จำนวน 30 คน
 - 1.3 ผู้ดูแล ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาตามแนววอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษศูนย์ฯ จำนวน 30 คน
 2. การพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน โดยใช้การศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 - 2560

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจากประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครู ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน
 3. ศึกษาผลการใช้แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน
 - 3.1 การศึกษาผลการพัฒนาศักยภาพเด็กพิเศษศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจากครู โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิเศษ
 - 3.2 การสอบถามความพึงพอใจของครู ที่มีต่อผลการใช้แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู
 - 3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ดูแล ที่มีต่อผลการใช้แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมจากผู้ดูแล

ผลการวิจัย

การพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน 10 ประเด็น ที่ทำให้การจัดการศึกษามีการพัฒนาที่ดีขึ้น ประกอบด้วย 1) การแต่งตั้งคณะกรรมการ 2) การออกแบบโครงการ 3) การบริหารโครงการ 4) ที่ปรึกษา 5) ผู้บริหาร 6) คณะนิเทศ 7) ครู 8) ผู้ดูแล 9) เด็กพิเศษ และ 10) เครือข่ายความร่วมมือ

ผลการใช้แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟปีการศึกษา 2560 มีผลการพัฒนาดีขึ้น ทุกด้าน ดังนี้ 1) ทักษะพื้นฐานจำเป็น 6 ทักษะ อยู่ในระดับ 4 คือ ทำได้ด้วยตนเอง/ทำได้ โดยมีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกช่วย 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์เด็กพิเศษ อยู่ในระดับดีเยี่ยม และ 3) เด็กพิเศษสามารถเข้าสู่บริการส่งต่อระหว่างปีการศึกษา 2554 - 2561 เพิ่มมากขึ้นทุกปี

ครู และผู้ดูแลมีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของเด็กพิเศษ ผู้ดูแล ครู สภาพห้องเรียน สภาพอาคารสถานที่ กิจกรรมการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมการเรียนการสอน สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก ข้อมูลที่ได้รับเกี่ยวกับการศึกษาวอลดอร์ฟสำหรับเด็กพิเศษ การให้บริการของครูและบุคลากรทางการศึกษา และการนำกิจกรรมไปใช้ที่บ้าน ในระดับมากที่สุด

บทสรุป

การพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดลำพูน 10 ประเด็น ที่ทำให้การจัดการศึกษามีการพัฒนาที่ดีขึ้น ประกอบด้วย 1) การแต่งตั้งคณะกรรมการ 2) การออกแบบโครงการ 3) การบริหารโครงการ 4) ที่ปรึกษา 5) ผู้บริหาร 6) คณะนิเทศ 7) ครู 8) ผู้ดูแล 9) เด็กพิเศษ และ 10) เครือข่ายความร่วมมือ

ผลการใช้แนวทางการจัดการศึกษาตามแนวการศึกษาวอลดอร์ฟปีการศึกษา 2560 มีผลการพัฒนาทักษะพื้นฐานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดีขึ้นและเด็กพิเศษสามารถเข้าสู่บริการส่งต่อเพิ่มมากขึ้นทุกปี

ครู และผู้ดูแลมีความพึงพอใจต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระดับมากที่สุด

